

V Roudnici se měl dočkat poct a poděkování, ale osud si v ČR s ním opravdu zahrál čertovskou partii

Součástí letošního ročníku Memorial Air Show, která se koná ve dnech 25. - 26. června v Roudnici nad Labem, je kromě leteckých ukázek, které budou opravdu bohaté i setkání a talk show s leteckými veterány ze 7 států.

Při předcházejících ročnících jsme byli zvyklí na roudnickém letišti potkat vždy jen naše bývalé příslušníky RAF. Výjimkou byl rok 1995, kdy roudnickou airshow nečekaně navštívil generál amerického letectva ve výslužbě Fred Olivi. Pro tohoto vysloužilce, druhého pilota Bockscar Nagasaki 1945 byla Roudnice nad Labem první vzpomínkovou akcí od konce války. Tehdy, 9. 8. 1945 již podruhé z ostrova Tinian odstartoval bombardér B-29 s atomovou bombou „Little Boy“ na palubě. Aktuální meteorologické zprávy vybraly cíl – Nagasaki na ostrově Kjúšú. Bomba byla původně určena na Německo, ale byla dokončena až 16. 7. 1945, tedy po kapitulaci třetí říše, a proto přicházelo v úvahu Japonsko. Následky byly katastrofální, ale urychlilo to konec války s Japonskem. Na otázku, zda nemá výčitky za ty strašné následky po svrhnutí atomové pumy, Fred s úsměvem odpověděl: „Proč bych se měl za něco takového stydět?“ „Ukončil jsem druhou světovou válku a ušetřil tisíce dalších životů.“ 2. 9. 1945 byla na lodi Missouri podepsána

kapitulace císařského vojska Japonska.

V minulém článku jsme přiblížili čtenářům naše bývalé příslušníky RAF a dnes jsme si na začátku připomněli amerického veterána a teď si připomeneme anglického letce,

kteří bohužel už Roudnici ne navštíví, ačkoliv od nás již obdržel letenku pro sebe a svou manželku. Tím pilotem byl palubní inženýr Clifford Lear z anglického města Derby. Důvod je opravdu velice smutný, ačkoliv přímo románový.

Těžký bombardovací letoun Avro Lancaster B Mk. I, který patřil 625. peruti RAF, která v té době létala z letiště Kelstern v severovýchodní Anglii. Zde také dostal kódové ozna-

čení CF-F2. Stroj vystřídal několik osádek, 1. února byl přidělen nastálo osádce, kde byl palubním inženýrem Sgt. Clifford C. Lear. Posádka nazývala letoun Fox 2. Tato posádka absolvovala celkem 20 náletů, z toho s Lancasterem CF-F2 sedm, včetně toho posledního, v noci z 5. na 6. března 1945. Té noci proběhla jedna z velkých ofenzivních

bombardovacích akcí britského letectva, nazvaná Thunderclap (Zahřmění). Jejím cílem byla Saská Kamenice (dříve Karl-Marx-Stadt, především tamní průmyslové závody, např. závod Siegmara, vyrábějící tankové motory. Náletu se zúčastnilo celkem 760 letadel. Fox 2 odstartoval z letiště Kelstern v 16:37 hod. Krátce po startu se začal pravý vnější motor Lancasteru CF-F2 přehřívát, až jej nakonec bylo, pro stále

stoupající teplotu, nutné vypnout. Kapitán Jim dal osádce čas na rozmyšlenou a ta se pak, poté co Cliff Lear spočítal potřebu paliva při letu na tři motory a zjistil, že palivo k letu na cíl i na návrat někam na jih Anglie vystačí, rozhodla pro pokračování mise. Vlastní bombardování Saské Kamenice bylo zahájeno ve 21:37 hod. a mělo být ukončeno ve 22:11 hod. Lancaster CF-F2 letící bez jednoho motoru doletěl nad cíl samozřejmě později, když už se nad městem rozlévala záře požárů. Obloha ale byla prázdná a tak úspěšně odhodily všechny pumy. Na zpáteční cestě, když se blížili k otočnému bodu nad Krušnými horami, zaútočil na ně znenadání Junkers Ju 88G-7c s obávanými kanóny „Schraege Musik“, střeleckými šikmo nahoru pod úhlem 70 stupňů vzhledem k ose letadla, Lancaster neměl spodní střeleckou věž a tak se

mu toto setkání stalo osudným. Zasažený, hořící a neovladatelný bombardér se posádce jako zázrakem podařilo opustit a na padácích přistát. Hořící Fox 2 se pak s největší pravděpodobností ještě za letu rozlomil na dvě části. Jeho zadní část se střeleckou věží dopadla na zem dříve, na okraj lesa poblíž Kovářské, trup s křídlem a třemi běžícími motory narazil pod strmým úhlem na špatně přístupný zalesněný vrchol kopce poblíž Klášterce nad Ohří. Na našem území všichni padli do rukou nacistů. A všichni se ze zajetí vrátili. Palubní inženýr Clifford Lear kromě pozvání na červnovou airshow do Roudnice n. L., přijal ještě pozvání na květnové oslavy do Prahy, kde přímo na oslavách skončil. Místo něj do Roudnice přiletěl další anglický veterán pan Wingham.

Přípravu na Memorial Air Show v tento čas nabírají plně

obrátky. Před týdnem Vlasta Dvořák dokončil scénář dvouhodinového televizního přenosu, který netradičně začne vzpomínkovým pořadem, který bude věnován právě válečným pilotům, veteránům II. světové války. Tato část televizního programu se bude s veterány natáčet v pátek 24. června v odpoledních hodinách na roudnickém letišti. Tohoto natáčení se může zúčastnit i naše veřejnost. Připomínám, že veteráni spolu s prezidentem republiky Václavem Klausem a jejich autogramiáda budou pouze v sobotním programovém dni.

Příště si představíme další veterány, kteří se zúčastní Memorial Air Show v Roudnici a to německé stíhače, kteří létali na Messerschmitt Me-109G, který také možná v Roudnici konečně přistane.

Vlasta Dvořák
hlavní organizátor MAS '05

